

Osobní filatelistický archiv

V depozitáři Poštovního muzea v Praze jsou ukryty dva důležité dokumenty ve vztahu k výplatním strojům v Československu.

Jsou to Zprávy o zahájení činnosti poštovních výplatních strojů u dvou subjektů v Praze (Na příkopech 35) dne 16. září 1926 (za tři roky to bude 100 let).

První zpráva dokumentuje uvedení výplatního stroje Francotyp A (Anker) do provozu v budově Živnostenské banky (první uživatel).

Druhá zpráva se týká druhého výplatního stroje Francotyp, model B (Bafra), který komise zprovoznila v budově České průmyslové a hospodářské banky v Praze.

Zprávy byly vloženy do obálky, na které byl zveřejněn první oficiální otisk v čes. poštovních oprovodu jak u Živnostenské banky, tak i u České průmyslové a hospodářské banky v Praze.

Někdy v roce 1976 nám je ukázali dr. Pavel Čtvrtník a dr. Jan Galuška v Poštovním muzeu v Praze, tehdy ještě v Holečkově ulici.

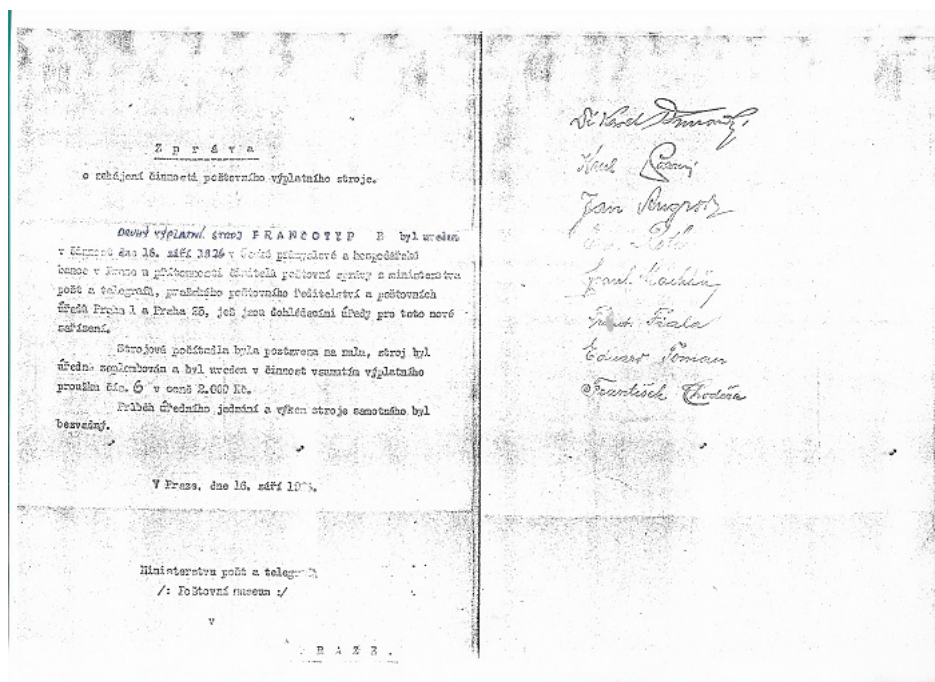
Jsem nadšen, že jsem tehdy mohl pořídit fotokopii na xeroxu, i když nečistou a slabou. Dopisy jsou okrasou mého osobního archivu.

Druhou zprávu ve fotokopii zveřejňuji v tomto článku níže.

Za zprávou je zobrazen výřez obálky s druhým československým otiskem, ve které dostalo Poštovní muzeum v Praze zmíněnou zprávu.

.

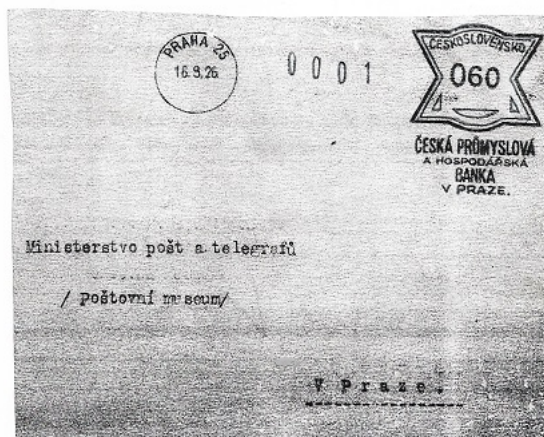
Druhý výplatní stroj v Československu - 16. září 1926.

Ve druhém čs. výplatním stroji Francotyp , model B3 vznikl výplatní otisk se sběratelským označením FR 8 s (v) - 3m (ov) - 1k. Stroj byl povolen již 9. 9. 26 ve Věstníku MPT č. 44. Dohledací pošta PRAHA 25.

Tento starší podtyp otisku se velkými středovými číslicemi počítadla byl uživateli zapůjčen nezávazně na zkušku a jsou známy otisky v období do 15. 9. 1926 do 9. 11. 1926, kdy byl nahrazen jiným strojem Francotyp. model A., podtyp otisku s označením: FR 6s (m) - 4m (ov) - 1k. Ten byl v provozu od 10. 11. 1926 do 30. 12. 1926.

Stroj byl uveden do provozu jako druhý v pořadí 16. 9. 1926, zásilky pro veřejnost byly vypláceny až o den později 17. 9. 1926. Albert Jonáš omylem uvádí ve svých studiích tento stroj a jeho otisk jako 1. v pořadí. Časově byl uveden do provozu stroj u Živnostenské banky a je proto považován za první stroj a jeho otisk za první otisk u nás.

Kdo se zúčastnil slavnostního ceremoniálu respektive, kdo je podepsán za zprávou?

Byli to představitelé:

- - ministerstva pošt a telegrafů,
- - pražského poštovního ředitelství,
- - poštovních úřadů PRAHA 1,
- - poštovního úřadu PRAHA 25.

Jmenovitě:

Dr. Karel Dunovský

Karel Pokorný (?)

Jan Sengrovský (?)

Eduard Roth

František Macháň

František Fiala

Eduard Toman

František Choděra.

Privilegium být přítomen těmto aktům jistě měli další osobnosti - z vedení obou bank a vedení firmy B. Jarolímek, generálního zástupce fy. Francotyp v Československu, privilegium podpisu však nedostali.